

hoogheemraadschap
**Hollands
Noorderkwartier**

Wim Hamers
Categorie Bedrijven

Datum
22-04-2020

Uw kenmerk
-

Contactpersoon
M. Bouw

Registratienummer
20.0070467

Telefoonnummer
+72 5827898

Onderwerp
Beantwoording schriftelijke vragen
COVID-19 in rioolwater en opschorten
rente- en aflossingsbetalingen van het
Water Innovatie Fonds (WIF)

Geachte heer Hamers,

Op 28 maart jongstleden stelde u het college van dijkgraaf en hoogheemraden schriftelijke vragen over COVID-19 in rioolwater en het opschorten van de rente- en aflossingsbetalingen van het WIF (20.0060687). Met deze brief voorzien wij in de beantwoording van uw vragen. Op de volgende pagina's vindt u de vragen, gevolgd door een reactie.

Met vriendelijke groet,

namens het college van dijkgraaf en hoogheemraden,

de secretaris,

M.J. Kuipers

de dijkgraaf,

drs. L.H.M. Kohsiek

COVID-19 in rioolwater

In de berichten lezen wij dat het COVID-19 virus is aangetroffen in rioolwater in Nederland. Op zich is dat niet verontrustend, maar toch hebben wij hier wat specifieke vragen over:

1. Is het virus ook aangetroffen binnen het systeem van een rioolwaterzuiveringsinstallatie?

Antwoord: Ja, landelijk zijn de eerste metingen door KWR en RIVM uitgevoerd. Uit de resultaten blijkt dat COVID-19 wel in het ruwe rioolwater voorkomt, maar niet in het effluent (bron: <https://www.rivm.nl/nieuws/nieuwe-coronavirus-aangetroffen-in-rioolwater>). De metingen richten zich op het aantonen van het RNA ribonucleic acid (genetisch materiaal) van het virus. De kans dat deze deeltjes actief zijn is erg klein. Deze virussen zijn over het algemeen veel fragieler/instabieler dan andere virussen in afvalwater. Uit ervaringen/experimenten met vergelijkbare virussen blijkt dat zij niet lang kunnen overleven in rioolwater. Ook uit eerdere uitbraken, zoals SARS, is nooit gevonden dat er via rioolwater een besmetting heeft plaatsgevonden. Daarnaast heeft men getracht uit feces van besmette mensen dit virus te kweken en dat is niet gelukt (bron: <https://www.nature.com/articles/s41586-020-2196-x>).

2. Is het virus ook aangetroffen in het gezuiverde oppervlaktewater dat uit de RWZI komt?

Antwoord: Het afvalwater wordt gezuiverd en - als effluent - geloosd op het oppervlaktewater. De kans dat het actieve virus terug te vinden is in het oppervlaktewater als gevolg van de effluentlozing is zeer onwaarschijnlijk. Op een aantal van onze zuiveringen is gemeten in het effluent. Het virus is hier niet in aangetroffen. Helemaal uit te sluiten dat het virus in het oppervlaktewater komt is het echter niet omdat er ook via riool overstorten fecaliën in het oppervlaktewater komen. Echter, doordat het virus fragiel/instabiel is, is de kans op aanwezigheid in oppervlaktewater nihil.

3. Is het virus aangetroffen in een residu dat uit de RWZI komt?

Antwoord: Dit is onbekend, er zijn geen metingen gedaan in het slib.

4. Wordt de verspreiding van het virus gemonitord in het rioolwater (met name het verspreidingsgebied)?

Antwoord: Ja, KWR Watercycle Research Institute gaat samen met een aantal waterschappen metingen in het afvalwater verrichten. HHNK doet hieraan mee. In week 14 zijn de eerste monsters genomen in rwzi Beverwijk, Katwoude en Wervershoof.

5. Indien op één van de vragen 1 t/m 3 het antwoord 'ja' is, is er dan mogelijk kans op besmetting voor medewerkers van HHNK respectievelijk welke maatregelen zijn genomen om dat te voorkomen?

Antwoord: Uit eerder onderzoek is gebleken dat de beschermingsmaatregelen voor mensen die met afvalwater werken beschermen tegen de bekende ziekteverwekkers, en ook tegen het nieuwe coronavirus. Mensen die met afvalwater werken, moeten direct contact met en het inslikken en/of inademen van nevel van afvalwater vermijden. Dit betekent dat zij persoonlijke beschermingsmiddelen moeten dragen die bij de werkzaamheden passen. Denk aan beschermende kleding, handschoenen, laarzen, veiligheidsbril, masker en/of

gezichtsbescherming-FFP3. Al deze maatregelen om veilig met afvalwater te werken, staan in de Arbocatalogus van de waterschappen. Bovendien moeten afvalwatermedewerkers de handhygiëne in acht nemen en ogen, neus en mond niet aanraken met ongewassen handen. En net als iedereen de handen wassen voor het eten en na elk toiletgebruik, en niezen of hoesten in de binnenkant van de elleboog.

Opschorten rente-en aflossingsbetalingen van het Water Innovatie Fonds (WIF)

Het WIF verstrekt rentedragende leningen aan ondernemers. De landelijke overheid en ook banken nemen nu maatregelen om de lasten voor ondernemers de komende periode te verminderen.

Hier hebben wij de volgende vraag over:

Is het een optie om tijdelijk de rente- en aflossingsverplichtingen op te schorten door de ondernemers de optie te bieden de renteverplichtingen later te betalen en de aflossingstermijnen op te schuiven?

Antwoord: De betaling van rente en aflossing is met drie maanden opgeschort.